

REVITALIZACE ZELENĚ V OSTRAVĚ - PORUBĚ

Dodatek k projektové dokumentaci sadovnických úprav „Rekonstrukce zpevněných ploch na ulicích Alšově, Budovatelské, Čs. Exilu, M. Kopeckého, Urxově v Ostravě- Porubě.“

Sadové úpravy-návrh výsadeb – **ULICE ČS. EXILU**

Technická zpráva

1. Popis stávající zeleně

Dodatek k PD řeší dosadby dřevin v širším kontextu daného území jako součást celku obytných bloků.

Zeleň na popisovaném území, především aleje a stromořadí byly založeny cíleně, navazující na novou výstavbu, s úmyslem vytvořit estetické prostředí pro bydlení. Charakteristické pro zeleň v této lokalitě jsou četné tvarované živé ploty lemující předzahrádky obytných domů. Zeleň na větších prostranstvích je rozvolněná a většinou pravidelně řešená. V předzahrádkách jsou zřetelné časté zásahy místních obyvatel nevhodnou výsadbou rostlin.

Pro ozelenění ulic byla zvolena standartní skladba dřevin, typická pro tehdejší dobu. Uliční stromořadí jsou složena vesměs z lípy srdčité, méně z javoru mléče, místy topolu. V předzahrádkách se často objevuje bříza bělokorá, smrky pichlavé a ztepilé a z keřového patra šeříky, hortensie, růže, pustoryl a trojpek. Předzahrádky jsou lemované živým plotem z ptačího zobu, tavolníku Vanhutova s vtroušením mnoha dalších druhů dřevin.

Určité části stromořadí, především v užších částech ulic, jsou dnes už ve stadiu, kdy svou mohutností zcela zamezují přístupu světla do obytných prostor přilehlých domů. Jinde jsou vzrostlé lípy v prostoru okraje chodníků, které svým kořenovým systémem nadzvedávají a zúžují. Nevhodný je v současné době i prosychající větrolam z topolů podél hřiště na ul. Budovatelské.

Vzhledem k tomu, že zeleň, která byla cíleně založená, v minulosti postrádala odbornou údržbu vznikly v současné době porosty přehuštěné, ztrácející na kvalitě. Živé ploty jsou vzhledem ke své druhové skladbě již přestárlé, nezapojené a prosychající. V mnohých případech, jak již bylo řečeno obyvatelé domů zasahovali neodbornými výsadbami do založené zeleně, což působí většinou negativně na celkový vzhled sadových úprav.

Listnaté a jehličnaté stromy jsou na řešeném území z převážné většiny zastoupeny lípami, javory, břízami, topoly, jeřáby, jírovci, habry, smrky, borovicemi, zeravy, ojediněle modřín. Keře vyskytující se v hojné míře v předzahrádkách jako solitery, skupiny nebo živé ploty, též jako podrosty a skupiny na volných plochách jsou zastoupeny svídou, tavolníkem, pustorylem, šeříkem, zlaticí, pámelníkem, skalníkem, trojpekem, zimolezem, ptačím zobem, vajgélií, čimišníkem, kdoulovcem, růží, meruzalkou, v menší míře jalovcem, cypřiškem, zeravem a tisem.

Největší zastoupení lip a javorů je ve stromořadí v ul. Budovatelská, Urxova, M. Kopeckého, Čs. Exilu. Převážně lípy ve stromořadí trpí zadlážděním a svými kořeny devastují chodníky. Řada sloupovitých topolů podél hřiště na ul. Budovatelské plní původně funkci izolační a ochrannou je dnes už spíše nebezpečná, poněvadž jednotlivé stromy silně prosychají.

Předzahrádky s nejhustší vegetací se vyskytují na ul. M. Kopeckého. V ostatních ulicích jsou buď s ojedinělou výsadbou, nebo jen travnatá plocha ohraničená živým plotem.

Předprostor kulturního domu Poklad nepůsobí příliš reprezentativně, výsadba je zde chudá, bezkonceptní se zbytkovou keřovou výsadbou v bezprostřední blízkosti objektu.

Dodatek sadových úprav obsahuje dosadby respektující již vypracovanou PD (OSA-projekt), která řeší nové zpevněné plochy a s ní související bezprostřední výsadby.

Návrh nových dosadeb byl zpracován a přizpůsoben podmínkám lokality v souladu s českou normou ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba.

2. Návrh ozelenění

Stromové a keřové patro

Po kácení a likvidaci dřevin, realizaci nových zpevněných ploch bude řešené území ozeleněno s ohledem na estetiku a funkčnost celého území a v mezích možností inž. sítí.

Na ul. Čs. exilu budou živé ploty *Symphoricarpos albus* (60-80) oddělovat parkovací místa od travnaté plochy a na začátku ulice bude stávající živý plot doplněn *Berberis th. Atropurpurea* (60-80). Podél obvodu náměstí Vítězslava Nováka je navržena líniová výsadba *Weigelia florida* Eva Rhatke (80-100). V ostrůvcích vzniklých realizací parkovacích míst bude vysázen *Cotoneaster dammerii*. Listnaté a jehličnaté stromy zastoupí *Fagus silvatica* *Atropunicea* (18-20), u budovy gymnázia trojice *Pinus nigra* (175-200) a u školního hřiště dvojice *Prunus sargentii* (18-20). Před budovou gymnázia je navržen *Pinus silvestris* *Watereri* (100-120) a v bezprostřední blízkosti budovy po obou stranách záhon *Rosa rugosa*. V okrajové části vedlejšího parčíku přibudou pod koruny listnáčů *Rhododendron Nova Zembla*, *Cunningham White* (80-100), a *Taxus baccata* (80-100). Řada javorů odcloňující školní hřiště bude podsazena *Hedera helix*. V části ulice vedoucí okolo školního hřiště a předzahrádkách jsou navrženy druhy rodu *Hydrangea*, *Rosa*, *Laburnum* a *Acer ginala*.

Kompletně je třeba brát zřetel na to, že tam kde bude vybudováno nové parkovací stání kolmo k chodníku, který je široký 150cm, aby živé ploty byly vysázeny ke vzdálenějšímu okraji vytýčeného záhonu v osazovacím plánu (cca 80cm). Pás záhonu navazující na chodník bude osázen nízkou podsadbou.

K listnatým stromům navrženým v základní projektové dokumentaci (OSA projekt) je nutno dodat, že velikost při výsadbě bude totožná s velikostí stromů v dodatku k projektu tj. s balem, rovným, průběžným kmenem, s výškou nasazení koruny 250cm, obvod kmene 18-20cm, se zapěstovanou korunou.

Travnatá plocha

Travnaté plochy řeší původní PD, kterou zpracovala OSA projekt.

3. Technologie výsadeb

Listnaté a jehličnaté stromy budou vysazovány s balem do předem vyhloubených jam o velikosti do 1m³. Výměna půdy bude 100%, a to za pěstební substrát. Stromy je nutno upevnit třemi impregnovanými kůly o délce 2-3m. Kmeny listnatých stromů budou bandážovány jutou proti nadměrnému výparu a poškození. Ke každému stromu bude zavedena závlahová sonda s víčkem (3m). Stromy umístěné v travnaté ploše budou opatřeny chráničkami kmene (20cm) proti poškození při sekání trávníku (součást výsadby dřevin). Zálivka 100 l/strom. Přihnojení *Silvamixem* 0,5kg/strom.

Soliterní listnaté keře budou vysazovány s balem do předem vyhloubených jam o velikosti do 0,125m³-0,4 m³. Výměna půdy bude 100%, a to za pěstební substrát. Ke každému

keři bude zavedena závlahová sonda s víčkem (3m). Zálivka 30-60 l/keř. Přihnojení Silvamixem 0,3kg/keř. Soliterní keře s větší velikostí jako 150cm budou kotveny jedním kulem.

Keře v ploše a živé ploty budou vysazovány s balem do předem vyhloubených jamek o velikosti do 0,05m³. Výměna půdy bude provedena celoplošně v záhonech ve vrstvě 15cm. a to za pěstební substrát obohacený o živiny. Záhony budou kryty 100mm vrstvou kvalitního mulče. Zálivka 20 l/m². Přihnojení Silvamixem 0,03kg/keř.

Rhododendrony budou vysazovány do předem vyhloubených jam o velikosti do 0,125m³. Výměna půdy bude 100%, a to za speciální pěstební substrát pro tyto dřeviny. I k těmto dřevinám bude vedena závlahová sonda s víčkem.

Hustota dřevin při zakládání živého plotu 5ks/m. Pod živé ploty a podrost bude rozprostřen kvalitní mulč ve vrstvě 10-15cm.

Pro výsadby doporučuji materiál z domácí produkce, alternativně je možné použití materiálu ze země původu SRN. Materiál bude v uvedených velikostech (viz. specifikace), první jakosti. Listnaté stromy budou dodány s balem, rovným, průběžným kmenem, s výškou nasazení koruny minimálně 220cm, obvod kmene 18-20cm, se zapěstovanou korunou. Stromy označené ve výkazu materiálu jako solitery budou zavětvené k zemi. Soliterní keře a rododendrony budou hustě zavětvené, minimálně se šesti výhony. Jehličnaté stromy s balem, rovnoměrně od země zavětvené, o výšce 175-200cm. Tyto parametry pro rostlinný materiál platí i pro rostliny navržené v základní projektové dokumentaci (OSA projekt).

4. Následná péče

Údržba zeleně bude spočívat v pravidelné (hnojení, postřik proti plevelům), zálivce (při nedostačujících atmosférických srážkách), ořezu a ošetření dřevin, odplevelování.

Rozpočet počítá s tříletou následnou péčí.

Předpokládaný efekt sadových úprav je založen na důsledném dodržení navržené koncepce a plánovaného sortimentu vysazovaných dřevin, proto je nutno realizaci zadat odborné firmě a autorský dozor projektanta.